

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 47 (3)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13285

Lemercier Frères, Clichy, Francuska.

Ublaživač napora.

Prijava od 15 maja 1936.

Važi od 1 novembra 1936.

Naznačeno pravo prvenstva od 15 maja 1935 (Francuska).

Predmet ovog pronalaska jeste uređaj koji omogućuje da se ublaži (ograniči), na izvesnu prema svakoj prilici određenu vrednost, napor koji treba da izdrži kakav deo ili kakvo telo, u vremenu brzog menjanja žive sile ili energije, kao što je to na primer u slučaju udara.

Ovaj uređaj može naročito da se primenjuje za ublažavanje napora (napreznja) koji treba da izdrži: osoba, koja upotrebljuje padobran, u vreme potpunog razvijanja klobuka padobrana, u vreme skoka velikom brzinom, ili pak kakav vatrogasac koji pada sa lestvica, kakav radnik koji pada sa skele, i t. d.

Već je u ovom cilju predlagano, da se između padobrana i osobe koja upotrebljuje padobran umetne kakav uređaj obrazovan iz kolana koji se kidaju (poprečno cepaju) pod dejstvom napreznja pri otvaranju padobrana; ili pak u drugom slučaju, sistemi koji reaguju na napreznja trenjem, kao metalni delovi koji se taru o materije organskog porekla, kao što je svila.

U prvom se slučaju mogu čoškovi pod dejstvom započetog cepanja cepati (kidati) poprečno pre no što je ublažen udar. Osim toga ovaj sistem zaprema dosta veliki prostor.

U drugim slučajevima naglo trenje kakvog metalnog dela o svilu može prouzrokovati s jedne strane zagrevanje metalnog dela i može time proizvesti kidanje svilenog užeta ili pletenice, i s druge strane oksidisanje metala pri dodiru sa svilom

može prouzrokovati naglo propadanje svilenih vlakana.

Ove nezgode čine sumnjivim uspeh i sigurnost funkcionisanja.

Pronalazak se uglavnom odlikuje time, što se ograničavanje napreznja postiže trenjem, jedne o drugu, ili dveju tekstilnih površina, ili dveju površina organskog porekla, kao što su vuna ili svila, ili pak površine obrazovane iz tekstila o površinu obrazovanu iz kakve materije organskog porekla.

Prema jednoj drugoj odlici pronalaska je ograničavanje napreznja učinjeno progresivnim pomoću zadebljanja podesno raspoređenih po dodirnim površinama koja taru jedno o drugo.

Takav princip, koji sačinjava glavnu osnovu ovog pronalaska, može biti ostvaren na veoma mnogo načina. Priložene šeme pokazuju samo radi primera dva oblika izvođenja pronalaska.

Sl. 1 pokazuje delimičan presek prvog oblika izvođenja.

Sl. 2, 3 i 4 pokazuju odgovarajući u izgledu odozgo i u preseku po liniji III-III i IV-IV iz sl. 2 drugi oblik izvođenja pronalaska.

Uređaj koji je pokazan na sl. 1 je uglavnom izveden iz kolana 1 od nekoliko santimetara širine, za čiji je jedan kraj vezan padobran, a za drugi kraj oprema nošena od strane osobe koja upotrebljuje padobran. Ovaj je kolan 1 previjen na dvoje tako, da obrazuje petlju koja prolazi kroz prsten 5.

U ovom prstenu 5 i između dva stru-

ka petlje obrazovane kolanom 1 je umešten silom organ za trenje, koji se sastoji iz dva kolana 6 i 7, previjena na dvoje u petlje, koji se održavaju razmaknutim jedan od drugoga na kraju njihove petlje pomoću prstena 8 za zaključavanje koji se eventualno na kraju kretanja uglavljuje uz kolan 1 (prsten 5).

Celina 6, 7, 8 prolazi kroz prsten 5, kolani 6 i 7 su održavani u vezi jedan sa drugim pomoću prošivanja, i jedan od strukova petlje 7 je pomeren u odnosu prema drugom, tako, da kraj celine ima debljinu **a** koja je manja od ukupne debljine **a'** četiri struka 6 i 7, olakšavajući započinjanje dejstva ovog sistema.

Dužina petlje obrazovane kolanom 1 je prethodno određena u zavisnosti od napora u pitanju i od vrednosti kojom se želi ublažiti napor vršen na osobu koja upotrebljuje padobran.

Vidi se odmah da će, kad se vučenje vrši na svakom kraju kolana na primer u vreme razvijanja padobrana, oba struka kolana 1 biti izvučena u smeru strela i da će se u ovom kretanju vršiti trenje između unutrašnje površine kolana 1 i spoljne površine kolana 6.

Naprezanje na trenje se vrši, kao što je rečeno, između dve tekstilne površine, i funkcionisanje je mnogo pravilnije, progresivnije i sigurnije no pomoću uobičajenih uredaja.

Kretanje se ograničava u svakoj prilici kad jedan kraj petlje 1 dospe do kraja petlje 6, naslanjajući se na prsten 8 koji je do maksimuma uglavljen uz prsten 5.

Sl. 2 i 4 pokazuju jednu varijantu u kojoj se trenje umesto da se vrši između kolana koji podnosi naprezanje na vučenje s jedne strane, i zasebnih organa s druge strane, vrši između dva elementa koji su odgovarajući utvrđeni na padobranu i na osobi koja nosi padobran.

U ovoj je varijanti isto tako pokazan sistem za progresivno trenje o kojem je gore govoreno. Ovak uredaj sadrži uglavnom jedan kolan 9 koji je utvrđen na osobi koja nosi padobran i kolan 10 koji je previjen u dva struka 10a i 10b u čijoj se petlji utvrđuju užad od padobrana.

Ova dva elementa su sjedinjena pomoću dva prstena 11a i 11b koji obuhvataju struk 10a i struk 9a petlje koja čini nastavak struka 9, i zatim odgovarajuće strukove 10' i 9'b. Treći prsten 12 pak okružuje sve ovo.

Strukovi 10a i 10b klize kroz unutrašnjost prstena 11a i 11b, koji su obloženi slojem 13 tkanine, a strukovi 10a i 10b su s druge strane obloženi redom slojeva 14 tkanine sve veće dužine, tako, da celini struka dodeljuju sve veću debljinu **a** počev od petlje 10 do kraja.

U vreme naprezanja na vučenje u smeru strela, trenje se dakle najpre vrši između sloja spoljne tkanine strukova 10a i 10b i sloja 13 tkanine prstena 11a i 11b. Kad se proizvede izvesno klizanje, strukovi 9'a i 9'b i sami dospevaju u dodir sa unutrašnjom trakom iz tkanine strukova 10a i 10b; trenje će se tada uvećati usled posredovanja ovih novih površina i uvećavaće se u meri uvećavanja debljina.

Razume se da mogu biti uzete u obzir mnoge druge kombinacije da bi se došlo do istog rezultata, naročito raspored zadebljavanja tkanine koji je sad opisan, može se primeniti pod istim uslovima i kod uredaja iz sl. 1.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj za ublažavanje napora pomoću obrazovanja petlje iz kolana koja se razvija reagujući na naprezanja na trenje, naznačen time, što se dve taruće površine, koje se nalaze u dodiru, sastoje iz tekstilnih površina ili materija organskog porekla.

2.) Uredaj za ublažavanje napora po zahtevu 1, naznačen time, što je naprezanje na trenje učinjeno progresivnim pomoću zadebljavanja izvedenih na tekstilnim površinama koje se taru jedna o drugu.

3.) Uredaj za ublažavanje napora po zahtevu 1, naznačen time, što je prema jednom izvodenju jedan jedini kolan, koji je sa svoja dva kraja odgovarajući utvrđen za delove za vešanje padobrana i za opremu nošenu licem koje ga upotrebljuje, previjen u petlju kroz unutrašnjost kakvog prstena, pri čemu je tekstilna ili druga garnitura uglavljena u ovom prstenu, između dva kraka petlje.

4.) Uredaj za ublažavanje napora po zahtevu 1, naznačen time, što su oprema i delovi za vešanje utvrđeni za dva zasebna kolana, koji svojom spoljnom površinom taru o zid ovog prstena koji je i sam snabdeven tekstilnom materijom ili t. sl., da bi se izbeglo trenje metala o materiju biljnog ili životinjskog porekla.

Fig. 1

